

SPOROČILO ZA MEDIJE št. 6/23

Luxembourg, 12. januar 2023

Sodba Sodišča v zadevi C-356/21 | TP (Urednik avdiovizualnih vsebin za javno televizijo)

Spolna usmerjenost ne sme biti razlog za zavrnitev sklenitve pogodbe z neodvisnim delavcem

Direktiva o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu, ki pokriva širok nabor poklicnih dejavnosti, vzpostavlja splošni okvir za boj proti diskriminaciji, ki med drugim temelji na spolni usmerjenosti

Neodvisni delavec je med letoma 2010 in 2017 pripravljaval montirane vsebine, napovednike ali publicistične vsebine za oddaje samopromocije TP, ki je družba, ki upravlja nacionalni javni televizijski program na Poljskem. To sodelovanje je temeljilo na vrsti zaporednih kratkoročnih podjemnih pogodb, ki jih je ta delavec z družbo TP sklepal v okviru svoje neodvisne gospodarske dejavnosti.

Ta neodvisni delavec in njegov partner sta decembra 2017 na YouTube objavila božični glasbeni videospot, namenjen spodbujanju strpnosti do istospolnih parov. Kmalu po objavi tega videospota je družba TP enostransko odpovedala obdobja opravljanje storitev tega delavca, potem pa z njim ni bila sklenjena nobena nova podjemna pogodba.

Ta delavec, ki je ocenil, da je žrtev neposredne diskriminacije na podlagi njegove spolne usmerjenosti, je pri okrajnem sodišču mesta Varšava (Poljska) vložil odškodninsko tožbo. To sodišče po eni strani sprašuje, ali položaj iz postopka v glavni stvari spada na področje uporabe Direktive 2000/78/ES o enakem obravnavanju pri zaposlovanju in delu.¹ Po drugi strani želi nacionalno sodišče izvedeti, ali ta direktiva nasprotuje nacionalni ureditvi, ki iz naslova proste izbire pogodbenika iz varstva zoper diskriminacije, ki naj bi ga zagotavljala ta direktiva, izključuje to, da se na podlagi spolne usmerjenosti osebe zavrne sklenitev ali podaljšanje pogodbe z neodvisnim delavcem.

Sodišče je v svoji današnji sodbi² presodilo, da je treba pojem „pogoji, pod katerimi je dostopna zaposlitev, samozaposlitev ali delo“, ki razmejuje poklicne dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2000/78, razlagati široko, tako da pokriva dostop do vsake poklicne dejavnosti, ne glede na njeno naravo in značilnosti. To razumevanje ne izhaja samo iz besedila Direktive 2000/78, ampak je potrjeno tudi z njenimi cilji. V zvezi s tem je Sodišče poudarilo, da je **namen Direktive 2000/78 iz socialnih in javnih interesov odpraviti vse ovire, ki temeljijo na diskriminatornih razlogih za dostop do sredstev za preživljanje in do možnosti z delom prispevati k družbi, ne glede na pravno obliko, na podlagi katere se delo opravlja**. Vendar pa je Sodišče pojasnilo, da je ob tem, da dejavnosti, ki zajemajo zgolj dobavo blaga ali storitev enemu ali več prejemnikom, ne spadajo na področje uporabe te direktive, pomembno, da so poklicne dejavnosti, ki spadajo na področje uporabe Direktive 2000/78, resnične in se opravljajo v okviru pravnega razmerja, za katero je značilna določena stabilnost.

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 5, zvezek 4, str. 79).

² Glej tudi sklepne predloge generalne pravobranilke Čapeta v zadevi [C-356/21 TP \(Urednik avdiovizualnih vsebin za javno televizijo\)](#) in sporočilo za medije št. [145/22](#).

Predložitveno sodišče mora presoditi, ali zadevna dejavnost izpolnjuje to merilo.

Enako je Sodišče glede pojma „zaposlitev in delovni pogoje, vključno z odpustitvijo in plačilom“ v smislu Direktive 2000/78 ugotovilo, da je tudi tega treba razlagati v širokem smislu, tako da vključuje pogoje, ki se uporabljajo za vsako obliko dejavnosti zaposlene ali samozaposlene osebe, ne glede na pravno obliko, v kateri se ta dejavnost opravlja. Poleg tega je Sodišče glede pojma „odpustitev“ priznalo, da je **oseba, ki je opravljala samostojno dejavnost, ravno tako lahko prisiljena prenehati opravljati to dejavnost zaradi svojega sopogodbenika in je zato v ranljivem položaju, ki je primerljiv s položajem odpuščenega delavca**. Sodišče je s pridržkom presoje predložitvenega sodišča ugotovilo, da odločitev o nepodaljšanju pogodbe zaradi spolne usmerjenosti pogodbenika spada na področje uporabe Direktive 2000/78.

Če bi predložitveno sodišče ugotovilo obstoj diskriminacije, je Sodišče ocenilo, da ta ne more biti upravičena z enim od razlogov iz člena 2(5) Direktive 2000/78, ki uvaja odstopanje od načela prepovedi diskriminacij. V zvezi s tem je Sodišče navedlo, da čeprav se zdi, da poljska ureditev varuje pravice in svoboščine drugih, natančneje pogodbeno svobodo, pa ni nujna za zagotovitev te svoboščine.

Po mnenju Sodišča dejstvo, da je poljski zakonodajalec določil nekaj izjem od svobode izbire pogodbenika, dokazuje, da je sam menil, da izvedba diskriminacije ne more biti nujna za zagotovitev pogodbene svobode v demokratični družbi. Nazadnje je Sodišče opozorilo, da bi **priznanje, da pogodbeno svoboda omogoča zavrnitev sklepanja pogodb z osebo zaradi njene spolne usmerjenosti, Direktivi 2000/78 in prepovedi vsakršne diskriminacije na podlagi takega razloga odvzelo polni učinek**.

OBVESTILO: S predlogom za sprejetje predhodne odločbe lahko sodišča držav članic v zvezi s sporom, o katerem odločajo, Sodišču predložijo vprašanja o razlagi prava Unije ali veljavnosti aktov Unije. Sodišče ne odloči o nacionalnem sporu. Zadevo reši nacionalno sodišče v skladu z odločbo Sodišča. Ta odločba je enako zavezujoča za druga nacionalna sodišča, ki obravnavajo podoben problem.

Neuradni dokument za medije, ki Sodišča ne zavezuje.

[Celotno besedilo](#) sodbe je objavljeno na spletnem mestu CURIA na dan razglasitve.

Kontaktna oseba: Jarosław Zasada ☎(+352) 4303 2793

Posnetki z razglasitve sodbe so na voljo na „[Europe by Satellite](#)“ ☎(+32) 2 2964106.

Ostanite povezani!

